

Adobe Photoshop CS6

Mojmír Král, Tomáš Flídr

- Importování snímků v různých datových formátech
- Přehledné a snadné uspořádání i třídění snímků
- Úpravy a zpracování snímků ve formátu RAW
- Úpravy a zpracování snímků v ostatních formátech
- Příprava a tiskový výstup snímků
- Exportování a zálohování snímků

CS6

Ps

Adobe **Photoshop** CS6

Mojmír Král, Tomáš Flídr

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Adobe Photoshop CS6

Mojmír Král

Spoluautor: Tomáš Flídr

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
jako svou 5109. publikaci

Odpovědný redaktor Pavel Němeček
Sazba Tomáš Brejcha
Počet stran 368
První vydání, Praha 2013

© Grada Publishing, a.s., 2013

V knize použité názvy programových produktů, firem apod. mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

Vytisklo TISK CENTRUM s.r.o.,
www.tiskcentrum.cz

ISBN 978-80-247-4481-0 (tištěná verze)
ISBN 978-80-247-8432-8 (elektronická verze ve formátu PDF)
ISBN 978-80-247-8433-5 (elektronická verze ve formátu EPUB)

Úvod	13
------------	----

1.

Seznámení s programem

1.1 Spuštění a ukončení programu	17
1.1.1 Spuštění programu	17
1.1.2 Ukončení programu	18
1.2 Popis okna programu	19
1.2.1 Okno programu	19
1.2.2 Základní prvky okna programu	19
1.3 Panel nabídek	21
1.3.1 Nabídka Soubor	21
1.3.2 Nabídka Úpravy	22
1.3.3 Nabídka Obraz	23
1.3.4 Nabídka Vrstva	24
1.3.5 Nabídka Výběr	25
1.3.6 Nabídka Filtr	26
1.3.7 Nabídka Zobrazení	27
1.3.8 Nabídka Okna	28
1.4 Panel nástrojů	29
1.5 Práce s okny a panely	32
1.5.1 Práce s panely	32
1.5.2 Pracovní plocha	32
1.6 Nápopvěda	33

2.

Práce se soubory

2.1 Nový soubor	35
2.2 Uložení souboru	37
2.2.1 První uložení souboru	37
2.2.2 Další uložení souboru	38
2.2.3 Ukládání souborů do jiných formátů	38
2.3 Načtení souborů	39
2.3.1 Otevření souboru	40
2.3.2 Otevření souboru v jiném formátu	40
2.3.3 Naposledy uložené soubory	41
2.3.4 Otevření souboru s využitím modulu Bridge	41
2.3.5 Získání obrázků z fotoaparátu	41
2.3.6 Import souboru ze skeneru	42
2.4 Kopírování souborů	43

3.

Bridge

3.1 Program Bridge	45
3.1.1 Spuštění a ukončení programu Bridge	45
3.1.2 Okno programu Bridge	46
3.2 Práce se složkami	48
3.2.1 Zobrazení panelu nástrojů Složky	48
3.2.2 Pohyb po složkách	48
3.2.3 Vytvoření složky	48
3.2.4 Přejmenování složky	49
3.2.5 Kopírování či přesunutí složky	49
3.2.6 Odstranění složky	49
3.3 Základní práce se soubory	49
3.3.1 Označování fotografií	50
3.3.2 Odstranění fotografie	50
3.3.3 Přejmenování fotografie	50
3.3.4 Přejmenování skupiny souborů	50
3.3.5 Otáčení fotografií	52
3.4 Kolekce	52
3.4.1 Zobrazení panelu nástrojů Kolekce	53
3.4.2 Nová kolekce	53
3.4.3 Přidání fotografií do kolekce	54
3.4.4 Odstranění obrázků z kolekce	54
3.4.5 Přejmenování kolekce	54
3.4.6 Odstranění kolekce	54
3.5 Metadata	54
3.5.1 Zobrazení panelu nástrojů Metadata	55
3.5.2 Práce s panelem Metadata	55
3.5.3 Nabídka voleb	55
3.5.4 Informace o souboru	56
3.6 Klíčová slova	57
3.6.1 Zobrazení panelu nástrojů Klíčová slova	57
3.6.2 Práce s panelem nástrojů Klíčová slova	57
3.6.3 Import a export klíčových slov	58
3.7 Hodnocení souborů	58
3.7.1 Hodnocení pomocí hvězdiček	58
3.7.2 Hodnocení pomocí visaček	59
3.8 Vyhledávání souborů	60
3.8.1 Vyhledávání podle metadat a klíčových slov	60
3.8.2 Vyhledávání podle hodnocení hvězdičkami	61
3.8.3 Vyhledávání podle hodnocení visačkami	62
3.8.4 Vyhledávání podle jiných parametrů	63
3.9 Balíčky	63
3.10 Nastavení programu Bridge	65

4.

Camera RAW

4.1	Možnosti práce	67
4.2	Otevření snímků	67
4.3	Ukládání snímků	68
4.4	Dialogové okno Camera RAW	70
4.5	Základní úpravy v Camera RAW	71
4.5.1	Otočení snímků	71
4.5.2	Narovnání fotografií	71
4.5.3	Oříznutí snímku	73
4.5.4	Vyvážení bílé	74
4.5.5	Úprava expozice	77
4.5.6	Další úpravy barev	79
4.6	Další úpravy v Camera RAW	79
4.6.1	Úprava kontrastu	80
4.6.2	Zřetelnost	81
4.6.3	Úpravy chromatické aberace a vinětování	82
4.6.4	Redukce šumu	83
4.6.5	Doostření snímků	84
4.6.6	Červené oči	85
4.7	Přechodový filtr	86

5.

Nedestruktivní úpravy

5.1	Vrátit zpět	89
5.2	Panel Historie	90
5.2.1	Stavy panelu Historie	90
5.2.2	Snímek panelu Historie	91
5.3	Vrstvy	92
5.3.1	Kopie existující vrstvy	93
5.3.2	Viditelná vs. neviditelná vrstva	95
5.3.3	Odstranění vrstvy	96
5.3.4	Sloučení vrstev	96
5.4	Vrstvy úprav	96

6.

Výběry

6.1	Výběr všech obrazových bodů	99
6.2	Výběry na základě tvaru	100
6.2.1	Výběr tvaru obdélník a čtverec	101
6.2.2	Výběr tvaru elipsa a kružnice	101
6.2.3	Výběr tvaru s rovnými liniemi	102
6.2.4	Výběr členitého tvaru	103
6.3	Výběry na základě barevné příbuznosti	104
6.4	Základní práce s výběrem	106
6.4.1	Zrušení výběru	107

6.4.2	Opětovný výběr	107
6.4.3	Přesun výběru	107
6.4.4	Upravení oblasti výběru	108
6.4.5	Uložení a načtení výběru	108
6.4.6	Inverze výběru	109
6.5	Další práce s výběrem	110
6.5.1	Vyplňování výběru nástrojem Plechovka barvy	110
6.5.2	Vyplňování výběru příkazem Vyplnit	111
6.5.3	Úprava barvy výběru	113
6.5.4	Vytvoření nové vrstvy z výběru	115
6.6	Nástroj kapátko a panel Vzorník	115
6.6.1	Výběr barvy Nástrojem kapátko	115
6.6.2	Panel Vzorník	116
6.7	Výběr barvy	118
6.7.1	Okno Výběr barvy	118
6.7.2	Paleta Barvy	120

7.

Základní úpravy fotografií

7.1	Otočení, převrácení a natáčení	122
7.1.1	Otáčení snímku	122
7.1.2	Natáčení snímku	123
7.1.3	Převrácení snímku	127
7.2	Ořez a natočení	127
7.2.1	Oříznutí snímku	128
7.2.2	Natočení snímku	131
7.3	Vyvážení bílé	131
7.4	Úprava expozice	136
7.5	Odstranění nežádoucích částí obrázků	137
7.5.1	Klonovací razítko	137
7.5.2	Retušovací štětec	139
7.5.3	Bodový retušovací štětec	140
7.5.4	Záplata	141
7.5.5	Překrytí sousední částí snímku	141
7.5.6	Výplň podle obsahu	143
7.6	Dopočítávání obsahu	144
7.6.1	Dopočítání obsahu pozadí	144
7.6.2	Transformace s dopočítáním	146
7.6.3	Záplata	148
7.6.4	Přesun podle obsahu	148
7.7	Úprava barevného podání	149
7.7.1	Úprava barev	150
7.7.2	Živost, odstín a sytost, světlost	152
7.8	Úprava jasu a kontrastu	155
7.9	Variace	157

8.

Další úpravy fotografií

8.1	Histogram	159
8.2	Úrovně	162
8.3	Křivky	166
8.4	Zeslabit křivky	173
8.5	Stíny a světla	174
8.6	Zesvětlení a ztmavení části obrazu	176
8.6.1	Zesvětlení části obrazu	176
8.6.2	Ztmavení části obrazu	177
8.7	Úprava sytosti barvy části obrazu	178
8.8	Úprava zkreslení perspektivy	178
8.8.1	Nástroj Perspektiva	179
8.8.2	Filtr Korekce objektivu	179
8.9	Úprava chromatické aberace	181
8.10	Úprava viněta	181
8.11	Změny objektů	181
8.11.1	Transformace	182
8.11.2	Libovolná transformace	184

9.

Vrstvy

9.1	Zobrazení panelu Vrstvy	186
9.2	Panel Vrstvy a nabídka Vrstva	186
9.3	Základní práce s vrstvami	187
9.3.1	Nová prázdná vrstva	187
9.3.2	Nová vrstva z výběru	188
9.3.3	Nová vrstva kopírováním z jiného souboru	189
9.3.4	Kopírování a duplikování vrstvy	190
9.3.5	Přejmenování a barva vrstvy	191
9.3.6	Označování, pořadí a viditelnost vrstev	191
9.3.7	Odstranění vrstvy	193
9.3.8	Sloučení vrstev	193
9.4	Ochrana vrstvy	194
9.5	Krytí a výplň vrstvy	195
9.6	Styl vrstvy	195
9.7	Vrstvy úprav a vrstvy výplně	198
9.8	Svázání vrstev	201

10.

Text

10.1	Vložení textu	203
10.2	Základní úpravy textu	203
10.2.1	Úpravy písma	204
10.2.2	Přesunutí a zarovnání textu	205

10.3	Efekty textu	206
10.4	Další úpravy textu	208
10.4.1	Transformovat	208
10.4.2	Filtry	209
10.4.3	Hledat a nahradit	209
10.4.4	Kontrola pravopisu	209

11.

Masky a maskování

11.1	Druhy masek	211
11.2	Maskování	212
11.2.1	Radka	212
11.2.2	Fay	215
11.3	Základní práce s maskou	219
11.4	Rychlá maska	220
11.4.1	Použití Rychlé masky	220
11.4.2	Nastavení Rychlé masky	221
11.5	Montáž fotografií	221

12.

Vybrané příklady úprav

12.1	Červené oči	225
12.2	Portrét	226
12.3	Fotografický filtr	228
12.4	Černobílá fotografie	229
12.4.1	Černobílá fotografie v Camera RAW	229
12.4.2	Tvorba černobílé fotografie	230
12.5	Efekt staré fotografie	235
12.6	Panoramatické snímky	238
12.6.1	Přípravná fáze	238
12.6.2	Focení série snímků	238
12.6.3	Tvorba panoramatického snímku	239
12.6.4	Úprava panoramatického snímku	240
12.7	Rámeček	241
12.7.1	Jednoduchý rámeček	241
12.7.2	Dvojitý rámeček	242
12.8	Výměna oblohy	242
12.9	HDR fotka vzniklá spojením obyčejných snímků	247
12.9.1	Příprava a focení snímků	247
12.9.2	Vytvoření HDR snímku spojením	250
12.9.3	Další úpravy HDR snímků	253
12.10	Zpřesnění výběru a masky	255
12.11	Výměna pozadí za portrétem s vlasy	258
12.11.1	Vyjmání pozadí se zpřesněním okraje/masky	259
12.11.2	Vyjmání pozadí s plug-inem ExtractPlus	263

12.11.3	Vyjímání pozadí s plug-inem Easy Green Screen Free	275
12.11.4	Vyjmutí bezbarvého pozadí manuálním vytvořením masky	278
12.12	Práce v 3D prostoru	284
12.12.1	Úběžný bod	284
12.12.2	Vkládání nového obsahu pomocí filtru Úběžný bod	285
12.12.3	Práce s razítkem	288
12.12.4	Kopírování stávajícího obsahu	289
12.12.5	Mapa pokřivení	291
12.12.6	Vytvoření mapy z podkladu	291
12.12.7	Vytvoření vlastní mapy manuálně	294
12.13	Odstranění moaré	296

13.

Závěrečné úpravy

13.1	Potlačení šumu	297
13.2	Doostření fotografií	298
13.2.1	Automatické filtry skupiny Zostření	300
13.2.2	Ostatní filtry skupiny Zostření	300

14.

Výstup snímků

14.1	Tisk	303
14.1.1	Velikost obrazu	303
14.1.2	Nastavení tiskového výstupu	304
14.1.3	Kontrola tiskového výstupu	305
14.1.4	Vlastní tisk	308
14.2	Web	310
14.3	Kopírovat do	311
14.4	Výstup do PDF	312
14.5	Webová galerie	314

15.

Nastavení programu

15.1	Předvolby	317
15.2	Nastavení panelu Historie	322
15.2.1	Nastavení výkonu panelu Historie	322
15.2.2	Nastavení voleb záznamu historie úprav	323
15.2.3	Nastavení voleb panelu Historie	323
15.3	Nastavení voleb korekce barev	324
15.4	Klávesové zkratky	326
15.5	Nabídky	326
15.6	Nastavení programu Camera RAW	327

16.

Teorie a základní pojmy

16.1 Formáty obrazových souborů	329
16.1.1 Komprese	329
16.1.2 Formát RAW	329
16.1.3 Formát DNG	331
16.1.4 Formát BMP	331
16.1.5 Formát TIFF	332
16.1.6 Formát JPEG	332
16.1.7 Formát PNG	333
16.1.8 Formát PSD	333
16.1.9 Vektorové formáty	334
16.1.10 Formát PDF	334
16.2 Barvy v počítači	335
16.2.1 Vnímání barev	335
16.2.2 Barevný gamut a barevný prostor	336
16.2.3 Barva světla a vyvážení bílé	337
16.2.4 Nastavení barev	339
16.3 Expozice	339
16.4 Histogram	341
16.5 Kompozice	342
16.6 Červené oči	343
16.7 Šum	344
16.8 Doostření	344
16.9 Základní pojmy	345
Závěr	349
Literatura	350
Rejstřík	351

Úvod

Vážení čtenáři, byl jsem požádán vydavatelstvím Grada Publishing, a.s. o napsání této knihy. Protože je pro mne psaní knih zábavou, a jelikož působím již dlouhou dobu také jako lektor počítačových kurzů (mezi něž patří i ty, které učí uživatele pracovat s programem Photoshop), uvítal jsem tuto nabídku, a doufám i věřím, že kniha, kterou držíte ve svých rukou, vám bude pomocníkem při vnikání do tajů práce s programem **Adobe Photoshop CS6**.¹

Aplikace Photoshop představuje komplexní řešení správy fotografií² – od získání snímků, přes jejich prohlížení, úpravy až po výstup (tisk a publikování), a to vše včetně možného zálohování dat. Program je typickou ukázkou kvalitní a precizní práce vývojářů firmy Adobe, a i když je určen převážně pro profesionální fotografy a grafiky, na své si přijdou i ostatní uživatelé. To je uskutečnitelné i díky tomu, že program nabízí také možnosti provádět úpravy automaticky, přitom však rovněž v sobě zahrnuje nástroje na úrovni určené pro profesionální uživatele.

Adobe Photoshop CS6 obsahuje mnoho nabídek, možností a nástrojů, čemuž pochopitelně odpovídá i jeho cena, ta je však vyváжена právě schopnostmi nabízenými programem. A přitom, jak se již stalo u výrobků firmy Adobe dobrým zvykem, nabízí komfort ovládání a preciznost zpracování. To jistě poznají a ocení ti uživatelé, kteří teprve s programem Photoshop začínají; a ti, co již mají zkušenosti s některou ze starších verzí, ocení (mj.) i skutečnost, že vzhled programu se nemění od verze k verzi, a dobré, zažitě zvyky v ovládání programu je možno používat i nadále.

Jednotlivé kapitoly

Kniha je členěna do jednotlivých kapitol, jejichž hlavním zaměřením je práce s obrazovými soubory. V jednotlivých kapitolách naleznete popsány konkrétní činnosti i s vysvětlením jejich účelu, a tyto kapitoly jsou uspořádány tak, abyste je mohli používat podobně, jako při reálné práci s fotografiemi – čili postupně od získání, přes uspořádání, úpravy až po výstup snímků, přitom ale činnosti, které vás nezajímají, můžete klidně vynechat.³

A nyní stručný přehled jednotlivých kapitol:

- Kapitola **Seznámení s programem** popisuje vzhled programu, věnuje se také obecně možnostem programu a práci s Nápovědou.
- Běžné práce se soubory, tj. tvorbu nového souboru, načtení souboru, uložení souboru apod. vysvětluje kapitola pojmenovaná **Práce se soubory**.
- Kapitola zvaná **Bridge** se zabývá zejména správou snímků – součástí programu Photoshop je totiž i správce médií zvaný Bridge. S jeho pomocí můžete organizovat složky a soubory, soubory můžete označovat, hodnotit a vyhledávat, spravovat a upravovat metadata a klíčová slova, a jsou zde uvedeny i další podobné činnosti patřící do oblasti správy souborů.
- Kapitola **Camera RAW** vychází ze skutečnosti, že na trhu je k dispozici rozmanitá nabídka fotoaparátů, které umožňují výstup i do formátu RAW (viz dále) a posouvají tak kvalitu fotografií na vyšší úroveň. V této kapitole se tedy dozvíte, jak fotografie ve formátu RAW (a nejenom je) zpracovávat.
- Silnou „zbraní“ programu je možnost obnovit stav fotografie i při nepodařených úpravách, a jak toto provést vám napoví kapitola **Nedestruktivní úpravy**.

¹ Na knize se mnou spolupracoval také grafik Tomáš Flídr (jemuž za spolupráci tímto děkuji).

² Ale právě pro rozsáhlé možnosti programu nebylo možné (vzhledem k zaměření a obsahu knihy) se všem možným tématům věnovat do detailů. Omluvte, prosím, tento nedostatek publikace. Čtenáře, toužící po podrobném vysvětlení práce s tím či oním problémem, proto musíme, ač neradi (bohužel), odkázat na studium patřičné odborné literatury se zaměřením na danou problematiku.

³ Naší snahou bylo uvádět popis činností pokud možno uceleně tak, aby čtenář nemusel knihou příliš „cestovat“. Ne vždy jsme ale byli schopni (vzhledem k danému rozsahu knihy) toto předsevzetí dodržet, a za to se čtenáři omlouváme.

- Kapitoulou **Výběry** dostáváte do ruky řešení situace, kdy potřebujete pracovat pouze s částí obrazu. Dozvíte se v ní, jakými způsoby provádět výběr určité části snímku.
- Konkrétním úpravám obrazů se věnují další kapitoly, v pořadí první z nich nese název **Základní úpravy fotografií** a naleznete v ní ty činnosti, o nichž jsem přesvědčen, že je bude běžně provádět každý uživatel (otáčení, ořez, vyvážení bílé, úpravy expozice, odstranění nežádoucích částí aj.).
- Také kapitola **Další úpravy fotografií** pokračuje v nastoupeném trendu. Naleznete zde popis činností, kterými můžete dále vylepšovat vaše snímky, a provádět některé potřebné úpravy (úpravy jasu, kontrastu, sytosti, perspektivy a další).
- Jednou z nosných částí, která „dělá“ Photoshop Photoshopem, jsou vrstvy. Kapitola nazvaná střizlivě **Vrstvy** vám podá vysvětlení, co to vrstvy jsou, jaký je jejich účel a jak s nimi pracovat.
- Kapitola **Text** je v publikaci zařazena proto, že program Photoshop umí pracovat i s textem. Vysvětlení, jak do snímku vložit text, jak text upravovat a nastavovat různé efekty textu, naleznete právě v této kapitole.
- Kapitola **Masky a maskování** není z doby masopustního veselí,⁴ ale zabývá se činnostmi, které vlastně (v souvislosti s vrstvami) umožňují tzv. montáže snímků a různé efekty.
- Následující kapitola má název **Vybrané příklady úprav**. Zařazeny jsou v ní některé, vzájemně nesouvisějící, příklady úprav fotografií tak, jak se v praxi mohou vyskytovat. Jsou to např. úprava efektu červených očí, základní práce při tvorbě portrétu, tvorba panoramatických snímků, výběr osoby s rozevlátými vlasy atp.
- Kapitola **Závěrečné úpravy fotografií** se zabývá, jak již z jejího názvu vyplývá, úpravami, které se provádí v závěru zpracování snímků – zejména se jedná o potlačení šumu a doostření fotografií.
- Ani kapitola **Výstup snímků**, ve které se dozvíte informace týkající se tiskového výstupu, výstupu snímků určených pro zobrazování na webových stránkách a výstupu do formátu PDF nemůže v tomto přehledu chybět.
- Kapitola **Nastavení programu** se ve stručnosti věnuje alespoň základním možnostem nastavení prostředí programu.
- Kapitola **Teorie a základní pojmy**: jakkoli samotný název kapitoly může znít více či méně odpudivě, je (z mého pohledu) nutné alespoň stručně vysvětlit některé ze základních pojmů (např. formáty souborů, vnímání barev atp.), které jsou dále v knize používány.
- Na závěr naleznete kapitolu **Literatura** s přehledem literatury, ze které lze čerpat další vědomosti, a (pochopitelně) velkým zdrojem informací jsou i patřičné webové stránky (jejichž tvůrcům tímto děkuji).

Čeština a angličtina

V knize naleznete (kromě jiného) i popisy dialogových oken, jednotlivé nabídky, příkazy apod. Je-li i program můžete používat nejenom v českém, ale i v originálním anglickém jazykovém prostředí, je u jednotlivých popisů uvedeno jak české, tak i originální znění. Přesto, že by se některým čtenářům mohlo zdát, že se tímto kniha stává poněkud méně přehlednou, věříme, že si na tuto formu zvyknete, a naopak oceníte, že nyní práci s programem zvládnete bez problémů i v jeho originálním provedení.

Ovládání počítače

Ještě dovětek k **používaným pojmům**:

- pokud používáme tlačítko myši bez bližšího určení, myslíme tím vždy levé tlačítko myši; v případě, že chceme, abyste nějakou udělali **pravým** tlačítkem myši, vždy to výslovně v textu zmiňujeme.

⁴ Ani z jiných, cizích a neustále importovaných a nám vnucovaných svátků.

- Pojem **klepnout** zde znamená jedno krátké, jemné zmáčknutí tlačítka myši; pojmem **poklepat** se potom rozumí dvakrát rychle zmáčknout tlačítko na myši a pojmem **táhnout** je vyjádřen stav, kdy myš najedete na určité místo, zmáčknete a držíte příslušné tlačítko a za stálého držení tlačítka myš se posunete na jiné, konečné místo. Tam potom tlačítko myši pustíte.
- Při používání tzv. klávesových kombinací potom postupujete tak, že první uvedené klávesy držíte a tu poslední zmáčknete – tedy např. kombinace kláves **SHIFT+CTRL+N** znamená, že zmáčknete a držíte klávesy **SHIFT** a **CTRL** a poté zmáčknete klávesu **N**.

Přání

Doufáme, že vám kniha přinese potřebné informace a že vám tak bude dostatečným pomocníkem při používání programu **Adobe Photoshop CS6**, který vám bude vynikajícím prostředkem ke správě a úpravě vašich fotografií.

Chtěl bych poděkovat především mé mamince, která mne nesmírně podporuje; bez její pomoci bych tuto knihu nikdy nenapsal.

Také bych chtěl poděkovat paní Ivaně Neumeisterové, za poskytnutí některých fotografií, které jsou v knize použity.

A poděkování patří také těm pracovníkům firmy Grada Publishing, a.s., kteří se na knize nějakým způsobem podíleli.

Brno 31. říjen 2012
Ing. Mojmír Král

1.

Seznámení s programem

Adobe Photoshop CS6 (neboli také verze 13) je profesionální bitmapový grafický editor, který ovšem není určen pouze pro profesionály, ale i pro běžné uživatele. Je to program, který se dnes již stal světovým standardem pro tvorbu a úpravy grafiky v nejvyšší kvalitě, a přestože je hojně používán fotografickými profesionály, i běžný uživatel v něm nepochybně najde zalíbení a své pole působnosti.

Opět platí, že program Photoshop CS6 je k dispozici ve dvou vydáních, přičemž provedení Photoshop CS6 Extended nabízí vše z „běžné“ aplikace Photoshop CS6, a navíc obsahuje nástroje pro tvorbu a úpravu prostorových obrázků založených na pohybu.

Součástí programu jsou i doplňující aplikace, zejména:

- doplňkový modul (plug-in) **Camera RAW** pro zpracování fotografií ve formátu RAW (viz dále).
- Adobe Photoshop **Bridge** je programem pro správu grafických a multimediálních souborů (viz dále v kapitole Bridge).
- Také doplněk **MiniBridge** je vhodným pomocníkem při prohledávání složek se soubory.

1.1 Spuštění a ukončení programu

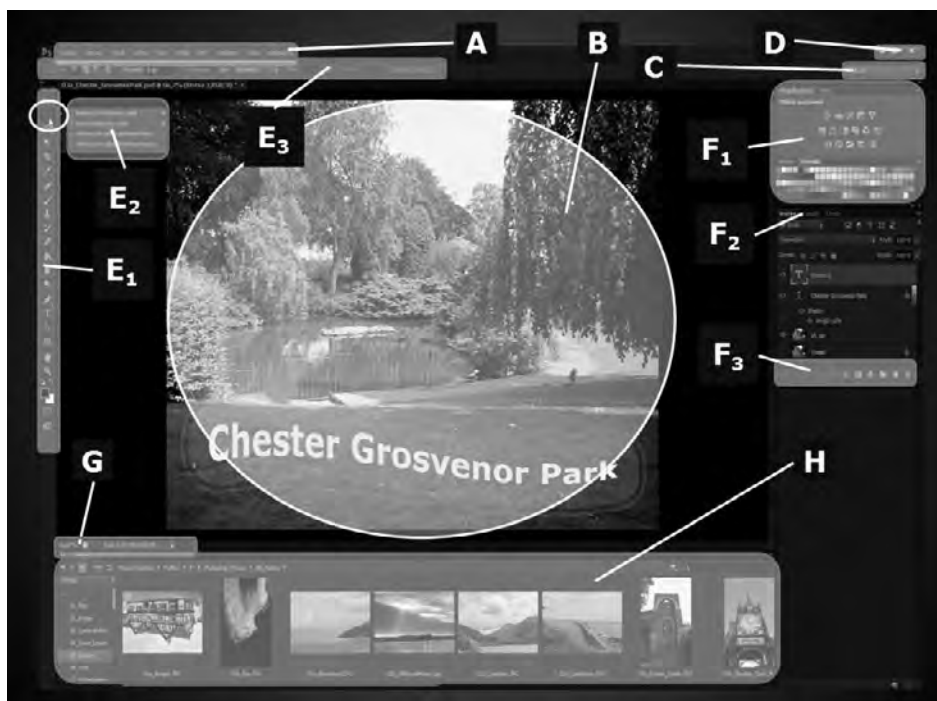
Jistěže už vám nedělá problémy spustit, a posléze i zavřít jakýkoli program, ale kromě jiného je nyní vhodné seznámit se se vzhledem programu Photoshop CS6, se základními prvky okna programu a také (dále v této kapitole) s návodem programu.

1.1.1 Spuštění programu

Jak jste si již nepochybně zvykli, při práci s počítačem máte k dispozici vždy několik cest, jak potřebnou akci udělat. I možnosti jak spustit program je několik:

- běžnou cestou pomocí tlačítka **Start (Windows XP** či **Windows 7**, ve **Windows 8** stačí psát název programu – v zobrazení **Metro**);
- máte-li na ploše zástupce programu, poklepejte na tuto ikonu;
- je-li zástupce programu na **Hlavním panelu**, klepněte na něj;
- příp. pomocí spouštěcího okénka, které máte k dispozici po klepnutí na tlačítko **Start** (Windows 7) – do tohoto okénka napíšete název programu a stisknete klávesu **ENTER**.

Okno programu, které se vám otevře, může vypadat podobně (dle nastavení) jako to na obrázku 1.1.

Obrázek 1.1: Pracovní prostor programu Photoshop⁵ (viz barevná příloha, obr. 1)

1.1.2 Ukončení programu

Po ukončení prací se soubory všechny rozpracované soubory uložte (viz dále) a pro ukončení chodu programu použijte jednu z uvedených cest:

- použijte tlačítko **Zavřít** (Close) v pravém horním rohu okna programu;
- klepněte na nabídku **Soubor** (File) a dále na příkaz **Konec** (Exit) – viz obrázek 1.2.

Obrázek 1.2: Nabídka Soubor

Ukončit chod programu
Ize i klávesovou zkratkou
CTRL+Q.

⁵ Grosvenor Park; Chester, England.

1.2 Popis okna programu

Firma Adobe je poměrně konzervativní, a proto pokud jste již pracovali s některou z dřívějších verzí programu, nebudete vzhledem Photoshopu CS6 asi nikterak překvapeni – tvůrce se totiž drží osvědčené koncepce, nemění podstatně vzhled okna programu, a tak uživatel dřívějších verzí nemá potíže s orientací v programu. A ti uživatelé, kteří s Photoshopem teprve začínají, naleznou vše základní dále.

1.2.1 Okno programu

Na obrázku 1.1 vidíte, jak může vypadat okno programu po jeho spuštění. Pro základní orientaci v nabídce okna programu je vhodné vědět:

- střed okna zaujímá vlastní pracovní plocha programu (ozn. **B**);
- v levé horní části okna se nachází logo programu; vedle něho je
- **Panel nabídek (A)** – jednotlivé nabídky budou popsány dále v textu;
- panel **Přepínač pracovní plochy (C)** – viz dále;
- základní ovládací tlačítka programu (**D**), která nepochybně znáte; ve směru zleva doprava: **Minimalizovat (Minimize)**, **Maximalizovat (Maximize)** a **Zavřít (Close)**.

Podle zobrazení programu se v levé horní části okna také nachází **okna souborů se záložkami (pokud je souborů otevřeno více)**. **Titulkový list okna souboru obsahuje některé informace o souboru: název souboru, režim snímku (8/16/32 bitů/kanál).**

- V levé části okna programu (**E**) je **Panel nástrojů (Tools Panel)** – při aktivaci určitého nástroje jsou k dispozici i další možnosti k nastavení funkce tohoto vybraného nástroje. Pokud na některé z tlačítek klepnete **pravým** tlačítkem myši, dostanete nabídku (**E₂**) dalších souvisejících nástrojů (pokud je tlačítko označeno malou šipkou v pravém dolním rohu dotyčného tlačítka). V souvislosti s vybraným nástrojem se pod panelem nabídek zobrazuje **Panel možností (Options)** neboli volby panelu nástrojů (**E₃**).
- V pravé části okna (**F**) se většinou nalézají další panely nástrojů, které se aktivují pomocí nabídky **Okna (Window)** – tyto panely jsou plovoucí, mohou být umístěny různě, většinou se sdružují do skupin, a potom se na takovémto základním panelu nachází karty jednotlivých panelů nástrojů (**F₂**). Každý panel nástrojů má ve své spodní části příslušná tlačítka příkazů a nabídek (**F₃**).
- V levé spodní části (**G**) okna vidíte **Stavový řádek (Status Bar)**, který udává vybrané informace (např. velikost zobrazení souboru v %, velikost souboru v MB apod. – zobrazení konkrétních informací ovlivňujete pomocí šipky seznamu).
- Máte-li aktivní aplikaci **MiniBridge**, vidíte ji ve spodní části okna (**H**) – tato aplikace se zapíná pomocí nabídky **Soubor (File)** – viz obrázek 1.2.

1.2.2 Základní prvky okna programu

(**A**) **Panel nabídek (Menu Bar)** je již stálou součástí všech běžných programů a i u programu Photoshop nemůže chybět. Stručné seznámení s jednotlivými nabídkami bude uvedeno dále.

(**C**) **Přepínač pracovní plochy (Workspace Switcher)** – nabízí možnost zvolit takové zobrazení pracovní plochy, které je nejbližší vašemu požadovanému účelu (jednotlivé pracovní plochy se liší zejména nabídkou zobrazených panelů nástrojů, vhodných pro konkrétní práce); šipečkami vpravo otevíráte nabídku:

- **Výchozí (Essentials)** – výchozí nastavení programu;
- **Novinky verze CS6 (New in CS6)** – pojednání o novinkách ve verzi CS6;

- **Malování** (*Painting*), **Fotografování** (*Photography*), **Typografie** (*Typography*) – názvy napovídají, že se jedná o taková zobrazení, které jsou přizpůsobena jednotlivým uvedeným činnostem;
- **Obnovit Fotografování** (*Reset Photography*) – obnova předchozího zobrazení;
- **Nová pracovní plocha** (*New Workspace*) – pomocí tohoto příkazu si máte možnost uložit dříve nastavenou pracovní plochu (její název se posléze objevuje v nabídce také);
- **Odstranit pracovní plochu** (*Delete Workspace*) – dříve uloženou svoji pracovní plochu můžete vymazat ze seznamu.

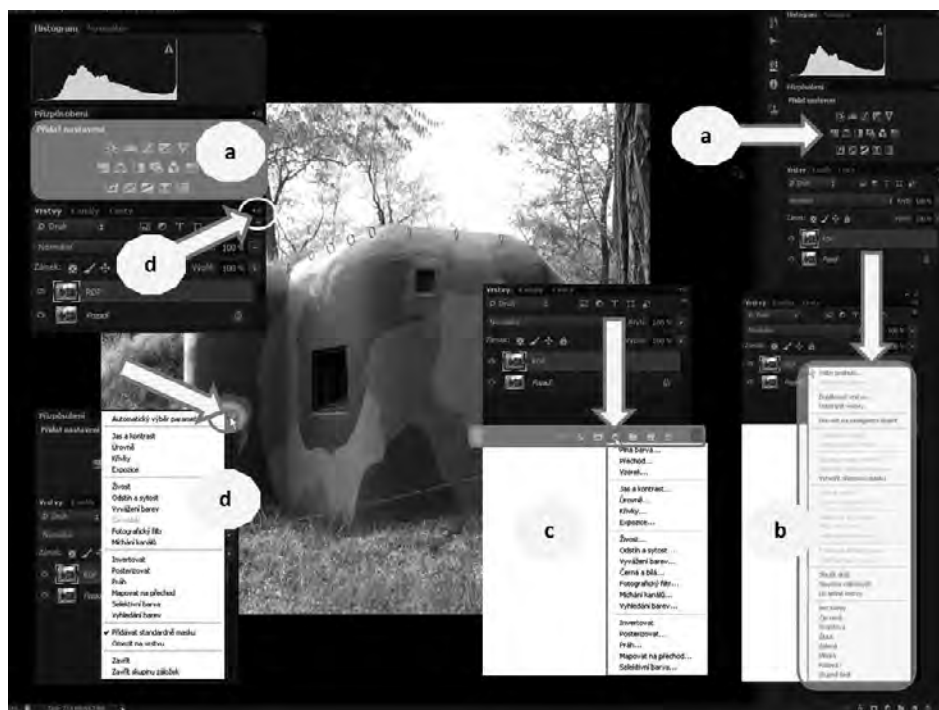
(Skupina **E**) **Panel nástrojů** (*Tools Panel*) poskytuje nejdůležitější nástroje pro práci s obrazy, bude popsán posléze.

(Skupina **F**) Další panely nástrojů a nabídka jejich funkcí se liší podle účelu použití, proto nyní následuje pouze všeobecný popis. Každý panel nástrojů může obsahovat několik záložek – tedy přesněji panel nástrojů je na jedné záložce, ale tyto záložky (jednotlivé panely nástrojů) mohou být seskupeny – viz např. záložky panelů **Vrstvy** (*Layers*), **Kanály** (*Channels*) a **Cesty** (*Paths*).

Mezi jednotlivými záložkami se přepínáte klepnutím myši.

(**F**₂) Tlačítko **Volby panelu** (*Panel Menu*) – viz obrázek 1.3 – obvykle nabízí příkazy pro provádění konkrétních operací se snímky. Tyto příkazy mohou být i znásobeny – mnohdy můžete tu samou operaci provést:

- klepnutím na odpovídající tlačítko na panelu (a);
- z místní nabídky – po klepnutí **pravým** tlačítkem myši (b);
- pomocí tlačítek na spodní liště panelu (c);
- pomocí příkazů nabídky tlačítka **Volby panelu** (*Panel Menu*) – (d);
- příp. odpovídající kombinací kláves.

Obrázek 1.3: Panely nástrojů; příkazy⁶ (viz barevná příloha, obr. 2)

⁶ ŘOP Olbramovice; Moravský Krumlov, Morava.

(G) **Stavový řádek** (*Status Bar*) s okénkem pro **Zvětšení** (*Zoom Level*) – klepnutím a přímým zápisem lze zvětšovat nebo i zmenšovat vzhled souboru v rozmezí 0,17 % až 3 200 %.

Klepnutím na šipku seznamu u informačního okénka potom můžete vybrat tu informaci, kterou budete chtít vidět v okénku (viz obrázek 1.4).

Obrázek 1.4: Stavový řádek

(H) Modul **MiniBridge** umožňuje okamžitou orientaci ve složkách (viz levá část) a v souborech (které zobrazuje formou filmového pásu; poklepáním jednotlivý snímek otevíráte; v souborech můžete i vyhledávat atd.). Modul **MiniBridge** zavíráte klepnutím **pravým** tlačítkem myši na záložku programu a příkazem **Zavřít skupinu záložek** (*Close Tab Group*).

1.3 Panel nabídek

Základní možnosti, kde najít nástroje k uskutečnění potřebných operací, je **Panel nabídek**. Obsahuje dnes již klasickou nabídku rozevírajících se seznamů příkazů a podpříkazů pro všechny práce prováděné pomocí programu Photoshop. Přehled uvedený dále vás má seznámit se základními možnostmi.

1.3.1 Nabídka Soubor

Nabídka **Soubor** (*File*) je již dostatečně zažitou nabídkou pro nejčastější práce se soubory. Přehled příkazů nabídky **Soubor** (*File*) vidíte na obrázku 1.2, z nich využijete:

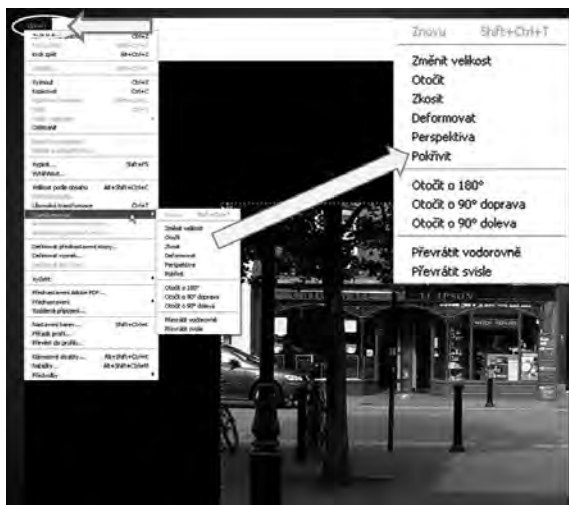
- **Nový** (*New*) – pro vytvoření nového souboru úplně od začátku (klávesová kombinace **CTRL+N**);
- **Otevřít** (*Open*) – pro otevření již existujícího souboru (klávesová kombinace **CTRL+O**);
- **Procházet v aplikaci Bridge** (*Browse in Bridge*) – pokud chcete pracovat v programu Bridge (viz dále; klávesová kombinace **CTRL+ALT+O**);
- **Otevřít jako** (*Open As*) – pro otevření již existujícího souboru zejména jiných formátů (klávesová kombinace **SHIFT+CTRL+ALT+O**);
- **Zavřít** (*Close*) – pro zavření aktivního souboru (klávesová kombinace **CTRL+W**);
- **Zavřít vše** (*Close All*) – pro zavření všech otevřených souborů (klávesová kombinace **CTRL+ALT+W**);
- **Zavřít a přejít do Bridge** (*Close and Go to Bridge*) – zavírá aktivní soubor a otevírá Program Bridge (klávesová kombinace **SHIFT+CTRL+W**);
- **Uložit** (*Save*) – ukládá soubor (klávesová kombinace **CTRL+S**);
- **Uložit jako** (*Save As*) – ukládá soubor, příkaz je určen zejména pro uložení souboru do jiných formátů (klávesová kombinace **SHIFT+CTRL+S**);
- **Uložit pro web** (*Save for Web*) – příkaz je určen pro ukládání prvků pro webové stránky a pro „chytré“ mobilní telefony apod. Pro vytvoření nového souboru úplně od začátku (klávesová kombinace **SHIFT+CTRL+ALT+S**);
- **Import** (*Import*) – pro získání snímků z jiného programového prostředí, jako příklad importu uvádím získání snímků skenováním;
- **Informace o souboru** (*File Info*) – pro zadávání doplňujících informací o souboru (klávesová kombinace **SHIFT+CTRL+ALT+I**);
- **Tisknout** (*Print*) – pro nastavení tiskového výstupu a následující tisk (klávesová kombinace **CTRL+P**);

- **Tisknout jednu kopii** (*Print One Copy*) – okamžitý tisk jedné kopie souboru (klávesová kombinace **SHIFT+CTRL+ALT+P**);
- **Konec** (*Exit*) – ukončení chodu programu (klávesová kombinace **CTRL+Q**).

1.3.2 Nabídka Úpravy

I příkazy v nabídce **Úpravy** (*Edit*) nikterak nevybočují ze známého rámce (vidíte je na obrázku 1.5), mezi ty nejdůležitější patří:

- **Zpět** (*Undo*) – vrací zpět provedenou akci (klávesová kombinace **CTRL+Z**);
- **Vpřed** (*Step Forward*) – provede akci vrácenou zpět znovu (klávesová kombinace **SHIFT+CTRL+Z**);
- **Vyjmout** (*Cut*) – zadá příkaz **Vyjmout** pro přesunutí označeného objektu (klávesová kombinace **CTRL+X**);
- **Kopírovat** (*Copy*) – zadává příkaz **Kopírovat** pro zkopírování označeného objektu (kombinace kláves **CTRL+C**);
- **Vložit** (*Paste*) – vkládá dříve zkopírovaný či vyjmutý objekt (klávesová zkratka **CTRL+V**);
- **Kontrola pravopisu** (*Check Spelling*) – spouští kontrolu pravopisu pokud používáte práci s textem (podobně jako u textových editorů);
- **Hledat a nahradit text** (*Find and Replace Text*) – obdobně jako u textových editorů si touto funkcí můžete nechat najít a nahradit úsek textu;
- **Vyplnit** (*Fill*) – máte-li vybrán určitý objekt, můžete ho vyplnit např. barevně (klávesová kombinace **SHIFT+F5**);
- **Libovolná transformace** (*Free Transform*) – umožňuje měnit rozměry vybrané oblasti (kombinace kláves **CTRL+T**);
- **Transformovat** (*Transform*) – zajímavá skupina příkazů. S její pomocí lze měnit velikost, otáčet, natáčet a převracet objekty, i provádět další práce (viz obrázek 1.5);
- **Vyčistit** (*Purge*) – s podnabídkou příkazů věnujících se např. vyčištění schránky, historie...;
- **Přednastavení Adobe PDF** (*Adobe PDF Presets*) – nastavení parametrů PDF souborů pro případ jejich vytváření;
- **Přednastavení** (*Presets*) – spousta nastavení pro práce v programu Photoshop CS6 (např. stopy štětce, vzorník, přechody a další);
- **Nastavení barev** (*Color Settings*) – slouží k nastavení barevného prostoru monitoru i pro tisk (klávesová zkratka **SHIFT+CTRL+K**);
- **Klávesové zkratky** (*Keyboard Shortcuts*) – otvírá okno s možnostmi nastavení kombinací kláves (klávesová kombinace **SHIFT+CTRL+ALT+K**);
- **Nabídky** (*Menus*) – otevírá dialogové okno s možnostmi úprav jednotlivých nabídek, (klávesová kombinace **SHIFT+CTRL+ALT+M**);
- **Předvolby** (*Preferences*) – pomocí stejnojmenného dialogového okna si můžete nastavit program podle svých požadavků (pro obecná nastavení platí klávesová kombinace **CTRL+K**).

Obrázek 1.5: Nabídka Úpravy⁷

⁷ Town Hall Square; Chester, England.

Poslední tři body ve výčtu vysvětluje podrobněji kapitola **Nastavení programu** (viz dále).

1.3.3 Nabídka Oobraz

Nabídka **Oobraz** (*Image*) je jedna z těch nejzajímavějších, neboť v ní naleznete příkazy pro všechny běžné úpravy snímků (viz obrázek 1.6); zejména:

- **Režim** (*Mode*) – umožňuje přepínat mezi barevnými režimy a mezi počtem bitů na kanál;
- **Přizpůsobení** (*Adjustments*) – nabízí celou plejádu příkazů k provádění nejrůznějších akcí: úpravy vyvážení barev, expozice, jasu a kontrastu a mnohé další (viz obrázek 1.6);

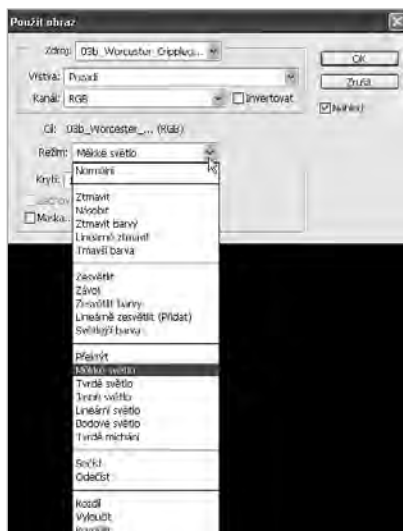

Obrázek 1.6: Nabídka Oobraz⁸

- **Tón automaticky** (*Auto Tone*) – provede úpravy tónu snímku automaticky podle algoritmu programu, v podstatě znamená vyvážení bílé a úpravy histogramu (klávesová kombinace **SHIFT+CTRL+L**);
- **Kontrast automaticky** (*Auto Contrast*) – upraví automaticky kontrast snímku (kombinace kláves **SHIFT+CTRL+ALT+L**);
- **Barvy automaticky** (*Auto Color*) – ano, provede automaticky úpravu barev na snímku (klávesová zkratka **SHIFT+CTRL+B**);
- **Velikost obrazu** (*Image Size*) – umožní nastavit velikost a parametry obrazu (klávesová zkratka **CTRL+ALT+I**);
- **Velikost plátna** (*Canvas Size*): umožňuje nastavit velikost plátna – určeno pro tisk (klávesová kombinace **CTRL+ALT+C**);
- skupina příkazů **Otočení obrazu** (*Image Rotation*) – příkazy z této skupiny budou nejspíše jedněmi z prvních, které budete používat, otáčíte a převracíte jimi snímek;

⁸ Cripplegate Park Fountain; Worcester, England.

- **Duplikovat** (*Duplicate*) – vytváří duplikát (kopii) aktuálního snímku;
- **Použít obraz** (*Apply Image*) – umožňuje na snímek aplikovat různé efekty, zejména režim a krytí (viz obrázek 1.7).

Obrázek 1.7: Okno Použít obraz

1.3.4 Nabídka Vrstva

Možnosti nabídky **Vrstva** (*Layer*) jsou také rozsáhlé, nicméně mezi ty nezákladnější patří (viz obrázek 1.8):

- **Nová** (*New*) – zde jsou možnosti, jak vytvořit novou vrstvu či vrstvu kopírováním vrstvy již existující (příkaz **Vrstva kopírováním** budete používat velice často, je proto vhodné si zapamatovat jeho klávesovou kombinaci **CTRL+J**);
- **Duplikovat vrstvu** (*Duplicate Layer*) – z označené vrstvy vytvoří její duplikát;
- **Odstranit** (*Delete*) – smazání existující označené vrstvy;
- **Přejmenovat vrstvu** (*Rename Layer*) – přejmenování vrstvy;
- **Styl vrstvy** (*Layer Style*) – v této skupině příkazů jsou možnosti stylů vrstvy (čili de facto jejího chování);
- **Nová vrstva výplně** (*New Fill Layer*) – možnost vytvořit novou vrstvu např. přechodu;
- **Nová vrstva úprav** (*New Adjustment Layer*) – vytváří vrstvy **Přizpůsobení** (*Adjustments*) pro úpravy snímku;
- **Maska vrstvy** (*Layer Mask*) – vytváří masku vrstvy;
- **Seskupit vrstvy** (*Group Layers*) – vrstvy lze slučovat do skupin (kombinace kláves **CTRL+G**) pro přehlednost a snazší manipulaci;
- **Rozdělit skupinu vrstev** (*Ungroup Layers*) – pokud je zapotřebí pracovat se samostatnou vrstvou ze dříve vytvořené skupiny, potom pomůže tento příkaz (klávesová zkratka **SHIFT+CTRL+G**);
- **Skrýt vrstvy** (*Hide Layers*) – příkaz způsobí, že vrstva není viditelná;
- skupina příkazů **Uspořádat** (*Arrange*) umožňuje uspořádat vrstvy – např. přesouvat je mezi sebou budete používat velice často, je proto vhodné si zapamatovat jeho klávesovou kombinaci **CTRL+J**);
- **Svázat vrstvy** (*Merge Layers*) – pro spojení vrstev;
- **Sloučit dolů** (*Merge Down*) – po úpravách můžete vrstvy sloučit, v tomto případě slučujete označenou vrstvu s vrstvou ležící pod ní (kombinace kláves **CTRL+E**);

- **Sloučení viditelných** (*Merge Visible*) – slučování pouze viditelných, tj. symbol „oko“ majících vrstev (klávesová zkratka **SHIFT+CTRL+E**);
- **Do jedné vrstvy** (*Flatten Image*) – sloučení všech vrstev do jedné.

Obrázek 1.8: Nabídka Vrstva⁹

1.3.5 Nabídka Výběr

I příkazy z nabídky **Výběr** (*Select*) se vám budou hodit (viz obrázek 1.9):

Obrázek 1.9: Nabídka Výběr¹⁰

⁹ Clifton Suspension Bridge; Bristol, England.

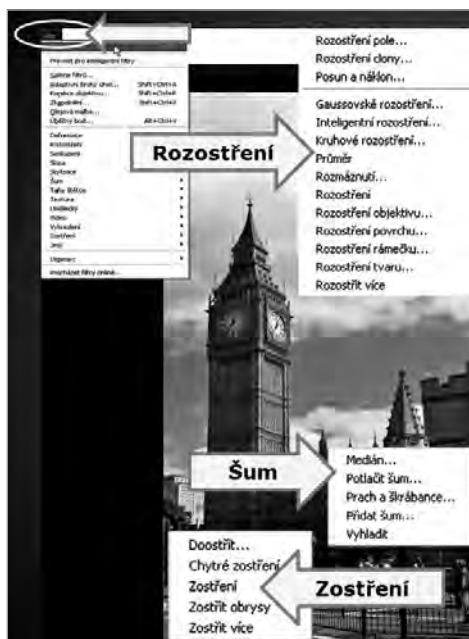
¹⁰ Snowdonia National Park, Wales.

- **Vše (All)** – pro označení všech obrazových bodů (známá kombinace kláves **CTRL+A**);
- **Zrušit výběr (Deselect)** – zruší provedený výběr (klávesová kombinace **CTRL+D**);
- **Vybrat znovu (Reselect)** – obnoví již zrušený výběr (klávesová zkratka **SHIFT+CTRL+D**);
- **Inverze (Inverse)** – provede opačný výběr, tj. označí ostatní než do té doby vybraná místa snímku (kombinace kláves **SHIFT+CTRL+I**);
- **Všechny vrstvy (All Layers)** – označí všechny vrstvy kromě vrstvy Pozadí (klávesová kombinace **CTRL+ALT+A**);
- **Zrušit výběr vrstev (Deselect Layers)** – označené vrstvy zase odoznačí;
- **Uložit výběr (Save Selection)** – velice užitečný příkaz, pokud označujete členité tvary a posléze byste tento pracný a časově náročný výběr chtěli znovu používat;
- **Načíst výběr (Load Selection)** – uložený výběr je možno znovu načíst a ušetřit si tak čas i nervy.

1.3.6 Nabídka Filtr

Spoustu nejružnějších úprav snímků můžete provádět pomocí příkazů z nabídky **Filtr (Filter)** (viz obrázek 1.10):

- **Galerie filtrů (Filter Gallery)** – poskytuje náhled pro mnoho filtrů speciálních efektů. S její pomocí můžete aplikovat více filtrů, zapínat nebo vypínat efekty filtru, obnovit volby filtru a změnit pořadí, ve kterém se filtry aplikují. Pokud jste s náhledem spokojeni, můžete filtr aplikovat na obraz. Galerie filtrů ale nenabízí k dispozici všechny filtry dostupné v nabídce **Filtr (Filter)**.
- **Korekce objektivu (Lens Correction)** – filtr opravuje běžné vady objektivu, jako je soudkovitě a poduškovitě zkreslení, vinětování a chromatická aberace. Pracuje pouze s obrazy s 8 a 16 bitovou barevnou hloubkou na kanál, a to v režimu RGB nebo Stupně šedi. Pomocí tohoto filtru můžete obraz otočit, nebo opravit chybnou perspektivu obrazu způsobenou odchýlením fotoaparátu od svislé nebo vodorovné roviny. Díky obrazové mřížce filtru jsou tyto úpravy snadnější a přesnější než použití příkazu z nabídky **Transformovat (Transform)** (známá kombinace kláves **SHIFT+CTRL+R**).
- **Zkapalnění (Liquify)** – tento filtr umožňuje posunout, přetáhnout, otočit, zrcadlit, stlačit a nafouknout libovolnou oblast obrazu. Vytvořené deformace mohou být jemné nebo velice výrazné, čímž se filtr stává jak výkonným nástrojem pro retušování obrazů, tak pro vytváření uměleckých efektů. Lze jej používat na obrazy s 8 nebo 16 bity na kanál (známá kombinace kláves **SHIFT+CTRL+X**).
- **Úběžný bod (Vanishing Point)** – tento filtr je součástí rozšíření Photoshop Extended. Jeho hlavní náplní je určení velikosti objektů v obraze. Pomocí tohoto filtru označíte plochu, která vás zajímá, a potom pomocí nástroje **Pravítko (Ruler Tool)** nakreslíte přímkou (čáru měření). Filtr vám ihned doplní dvě textová pole: jedno pro délku a jedno zobrazující úhel, pod kterým byla čára nakreslena vzhledem k perspektivní ploše. Filtr nabízí i další možnosti (známá kombinace kláves **CTRL+ALT+V**).

Obrázek 1.10: Nabídka Filtr¹¹

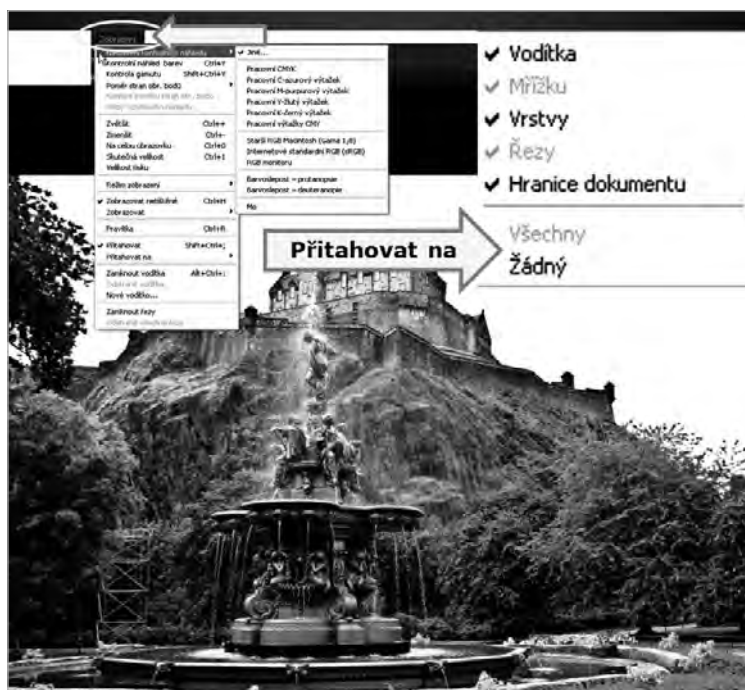
¹¹ Big Ben; London, England.

- Další široká nabídka filtrů, jako jsou např. **Deformace** (*Artistic*), **Rozostření** (*Blur*), **Šum** (*Noise*), **Zostření** (*Sharpen*) a další.¹²
- Skupinu filtrů **Zostření** (*Sharpen*) využijete při závěrečných úpravách snímků (viz kapitola Závěrečné úpravy snímků).
- **Digimarc** – filtr pro přidání vodoznaku.
- **Procházet filtry online** (*Browse Filters Online*) – otevírá webovou stránku firmy Adobe s nabídkou dalších filtrů.

1.3.7 Nabídka Zobrazení

Z příkazů nabídky **Zobrazení** (*View*) budou nejspíše nejdůležitější (viz obrázek 1.11):

- **Nastavení kontrolního náhledu** (*Proof Setup*) – pro nastavení zobrazení prostoru monitoru či nastavení pracovního prostoru pro tisk;
- **Kontrolní náhled barev** (*Proof Colors*) – pro kontrolu pracovního prostoru (klávesová kombinace **CTRL+Y**);
- **Kontrola gamutu** (*Gamut Warning*) – pro kontrolu pracovního prostoru před tiskem; viz kapitola Výstup snímků (kombinace kláves **SHIFT+CTRL+Y**);
- příkazy ke **zvětšení/zmenšení** náhledu snímku **Zvětšit/Zmenšit** (*Zoom In / Zoom Out*) – klávesové zkratky **CTRL++** a **CTRL+-**;
- zobrazení snímku **Na celou obrazovku** (*Fit on Screen*), příp. zobrazení snímku **Skutečná velikost** (*Actual Pixels*) – zobrazují snímek na celé obrazovce, příp. ve skutečné velikosti (kombinace kláves **CTRL+0**, příp. **CTRL+1**).

Obrázek 1.11: Nabídka Zobrazení¹³

¹² Rozsah působnosti filtrů je tak velký, že je není možné zde uvádět, některé z nich budou vysvětleny dále v textu.

¹³ Rose Fountain & Edinburgh Castle; Edinburgh, Scotland.

1.3.8 Nabídka Okna

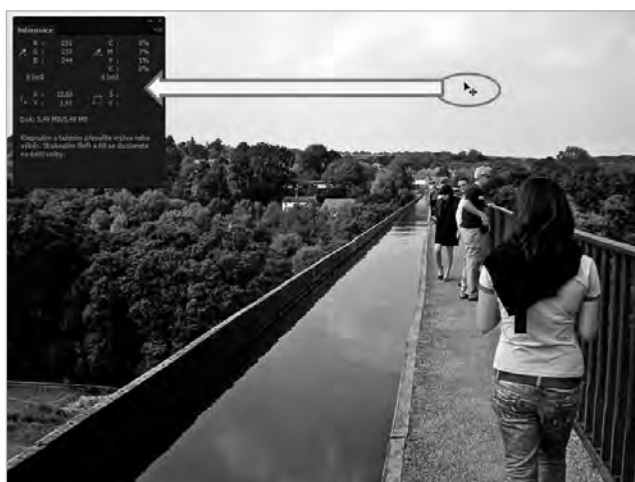
Příkazy nabídky **Okna** (*Window*) slouží zejména k zobrazení oken (prvků), které chcete vidět na obrazovce (viz obrázek 1.12):

- **Uspořádat** (*Arrange*) – máte-li otevřeno více souborů, potom zde je můžete uspořádat na obrazovce dle vašeho gusta;
- **Pracovní plocha** (*Workspace*) – pro možnost výběru upřednostňované pracovní plochy;
- další příkazy nabídky zobrazují patřičné panely nástrojů potřebné pro konkrétní práce, velice důležitými jsou:
 - **Barvy** (*Color*) – panel pro určování barev (aktivace funkční klávesou **F6**);
 - **Histogram** (*Histogram*) – zobrazuje histogram (viz dále, zejména kapitola Další úpravy fotografií);
 - **Historie** (*History*) – důležitý panel, zejména pro možnost vracení se zpět (viz dále, zejména kapitola Nedestruktivní úpravy);
 - **Informace** (*Info*) – nabízí informace o rozsahu barev a poloze kurzoru myši (viz obrázek 1.13; lze jej aktivovat funkční klávesou **F8**);
 - **Navigátor** (*Navigator*) – panel sloužící k zvětšování/zmenšování obrazu (pomocí tažného jezdece) a k pohybu po obraze (pomocí tažení obdélníku uvnitř miniatury obrazu);
 - **Odstavec** (*Paragraph*) – tento panel slouží k úpravám textu (nastavení a úpravy odstavce; viz kapitola Text);
 - **Vrstvy** (*Layers*) – zobrazuje stejnojmenný panel (viz dále, zejména kapitoly Nedestruktivní úpravy a Vrstvy; aktivujete jej funkční klávesou **F7**);
 - **Volby** (*Options*) – tento příkaz zobrazuje pruh voleb v horní části obrazovky (viz obrázek 1.1; označeno jako **E₂**), který slouží k nastavení zvoleného nástroje (viz dále);
 - **Nástroje** (*Tools*) – zobrazuje stejnojmenný panel (viz obrázek 1.1; označeno jako **E₁**) s nabídkou nástrojů potřebných pro práci se snímky (viz dále).

Obrázek 1.12: Nabídka Okna¹⁴

¹⁴ Warwick Castle; Warwick, England.

Obrázek 1.13: Panel Informace¹⁵

O nabídce **Nápověda (Help)** bude v této kapitole ještě psáno.

1.4 Panel nástrojů

Panel nástrojů (*Tools Panel*) je jedním z nejdůležitějších míst programu – tady totiž naleznete ty nejběžnější nástroje pro úpravy snímku (viz obrázek 1.1; označení **E₁**).

Nástroje, které se na panelu nástrojů nachází, mohou být organizovány do skupin (viz obrázek 1.14) – pokud na takovýto nástroj klepnete **pravým** tlačítkem myši, otevře nabídku skupiny příkazů, z nichž si již potom vyberte ten správný. Skupina nástrojů je symbolizována malým černým trojúhelníčkem v pravém spodním rohu ikonky nástroje.

Na obrázku 1.14 jsou uvedeny jednotlivé nástroje vždy s jejich aktivační klávesou. Nicméně pokud na dané pozici existuje skupina nástrojů, je z ní uveden pouze první v pořadí.

Jednotlivé příkazy na Panelu nástrojů jsou pojmenovány a začínají vždy na **Nástroj ... (Tool ...)**. Z důvodu úspory místa budeme potom dále v textu místo používat i jejich „zkrácený“ název – kupř. místo plného pojmenování **Nástroj oříznutí (Crop Tool)** použijeme jenom zkráceného **Oříznutí**, či místo **Nástroj přesun** jenom **Přesun** (kdybychom chtěli vyjádřit činnost, potom budeme toto slovo psát s malým počátečním písmenkem (tedy např. **přesun**)).¹⁶

¹⁵ Pontcysyllte Aqueduct; Pontcysyllte, Wales.

¹⁶ Za toto zjednodušení názvosloví se všem omlouváme.

Obrázek 1.14: Panel nástrojů¹⁷

S některými nástroji je svázán **panel voleb** v horní části okna obrazovky (volby možností): jakmile označíte některý z těchto nástrojů, zobrazí se v horní části obrazovky pruh voleb (někdy zvaný panel možností), který slouží k bližšímu nastavení nástroje (viz obrázek 1.1; označení **E₃**).

A nyní stručný popis jednotlivých nejdůležitějších nástrojů, uvádím po skupinách ve směru shora dolů (viz obrázek 1.14).

Nástroj přesun (*Move Tool*) – umožňuje přesouvat vybranou část obrazu (lze jej aktivovat klávesou **V**),

Nástroje pro **výběr** (s většinou z nich se seznámíte v kapitole Výběry):

■ **Nástroj obdélníkový výběr** (*Rectangular Marquee Tool*), **Nástroj eliptický výběr** (*Elliptical Marquee Tool*), **Nástroj pro výběr jednoho řádku** (*Single Row Marquee Tool*) a **Nástroj pro výběr jednoho sloupce** (*Single Column Marquee Tool*) – provádí výběry daných oblastí, při držení klávesy **SHIFT** lze prvním z uvedených nástrojů vybrat čtverec, druhým nástrojem zase kruh. Aktivuje se klávesou **M**.

■ **Nástroj laso** (*Lasso Tool*), **Nástroj mnohoúhelníkové laso** (*Polygonal Lasso Tool*), **Nástroj magnetické laso** (*Magnetic Lasso Tool*) – slouží k výběru členitých součástí (lze je aktivovat klávesou **L**).

■ **Nástroj pro rychlý výběr** (*Quick Selection Tool*) a **Nástroj kouzelná hůlka** (*Magic Wand Tool*) – také umožňují výběr členitých součástí (je možná aktivace klávesou **W**).

Nástroje pro **oříznutí a řezy**:

■ **Nástroj oříznutí** (*Crop Tool*), **Nástroj perspektivní oříznutí** (*Perspective Crop Tool*), **Nástroj řez** (*Slice Tool*) a **Nástroj výběr řezu** (*Slice Select Tool*) – slouží k ořezávání obrazu (aktivace je možná i klávesou **C**).

Nástroje pro **měření**:

■ **Nástroj kapátko** (*Eyedropper Tool*), **Nástroj pro vzorkování barev** (*Color Sampler Tool*), **Nástroj pravítko** (*Ruler Tool*), **Nástroj poznámka** (*Note Tool*) – mají různorodé použití, více dále v textu. Aktivace můžete provést i klávesou **I**.

¹⁷ U skupin nástrojů je vidět vždy jenom jeden z nich.

Nástroje pro **retuše**:

- **Nástroj bodový retušovací štětec** (*Spot Healing Brush Tool*), **Nástroj retušovací štětec** (*Healing Brush Tool*), **Nástroj záplata** (*Patch Tool*), **Nástroj přesun podle obsahu** (*Content-Aware Move Tool*) a **Nástroj červené oči** (*Red Eye Tool*) – slouží k základním retuším nechtěných míst obrazu (aktivace je možná klávesou **J**).
- **Nástroj klonovací razítko** (*Clone Stamp Tool*) a **Nástroj razítko se vzorkem** (*Patern Stamp Tool*) – se opět používají k retuším nechtěných míst na obraze (je možná aktivace klávesou **S**).
- **Nástroj rozostření** (*Blur Tool*), **Nástroj zostření** (*Sharpen Tool*) a **Nástroj rozmazání** (*Smudge Tool*) – provádí uvedené činnosti.
- **Nástroj zesvětlení** (*Dodge Tool*), **Nástroj ztmavení** (*Burn Tool*) a **Nástroj houba** (*Sponge Tool*) – zesvětlují, případně ztmavují snímek či oblast snímku (můžete je aktivovat klávesou **O**); více viz kapitola Další úpravy fotografií.

Nástroje pro **malování** (bohužel nástroje pro retušování a nástroje pro malování jsou na panelu uvedeny „na přeskáčku“, proto je na panelu nástrojů hledejte pozorně):

- **Nástroj guma** (*Eraser Tool*), **Nástroj mazání pozadí** (*Background Eraser Tool*) a **Nástroj kouzelná guma** (*Magic Eraser Tool*) slouží k mazání (jejich aktivací klávesou je klávesa **E**).
- **Nástroj štětec** (*Brush Tool*), **Nástroj tužka** (*Pencil Tool*), **Nástroj nahrazení barvy** (*Color Replacement Tool*) a **Nástroj míchací štětec** (*Mixer Brush Tool*) – lze používat k malování do snímku (můžete je aktivovat klávesou **B**).
- **Nástroj štětec historie** (*History Brush Tool*) a **Nástroj umělecký štětec historie** (*Art History Brush Tool*) – pracují na panelu **Historie** (*History*) (aktivační klávesa je **Y**).
- **Nástroj přechod** (*Gradient Tool*) a **Nástroj plechovka barvy** (*Paint Bucket Tool*) jsou velice zajímavé nástroje umožňující různé efekty (pokud je chcete zapnout z klávesnice, zkuste klávesu **G**).

Nástroje pro **kreslení a text**:

- **Nástroj pero** (*Pen Tool*), **Nástroj cesta od ruky** (*Freeform Pen Tool*), **Nástroj přidat kotevní bod** (*Add Anchor Point Tool*), **Nástroj odstranit kotevní bod** (*Delete Anchor Point Tool*), **Nástroj změnit bod** (*Convert Point Tool*) – aktivace je možná klávesou **P**.
- **Nástroj vodorovný text** (*Horizontal Type Tool*), **Nástroj svislý text** (*Vertical Type Tool*), **Nástroj vodorovná textová maska** (*Horizontal Type Mask Tool*) a **Nástroj svislá textová maska** (*Vertical Type Mask Tool*) – slouží k vložení textu, aktivací klávesou je **T**.
- **Nástroj pro výběr cesty** (*Path Selection Tool*), **Nástroj pro přímý výběr** (*Direct Selection Tool*) – nástroje pro uvedené výběry (aktivace je možná klávesou **A**).
- **Nástroj obdélník** (*Rectangle Tool*), **Nástroj zaoblený obdélník** (*Rounded Rectangle Tool*), **Nástroj elipsa** (*Elipse Tool*), **Nástroj mnohoúhelník** (*Polygon Tool*), **Nástroj čára** (*Line Tool*) a **Nástroj jiný tvar** (*Custom Shape Tool*) – kreslí uvedené tvary v samostatné vrstvě (lze je aktivovat klávesou **U**).

Nástroje pro **navigaci**:

- **Nástroj ručička** (*Hand Tool*) – aktivační klávesa **H**, a **Nástroj otočení zobrazení** (*Rotate View Tool*) – s aktivační klávesou **R**.
- **Nástroj lupa** (*Zoom Tool*) – slouží ke zvětšování či zmenšování (držíte-li klávesu **Alt**) obrazu (aktivace možná i klávesou **Z**).
- **Nástroj Nastavit barvu popředí** (*Set foreground color*) / **Nastavit barvu pozadí** (*Set background color*) s tlačítkem **Zaměnit barvu popředí a pozadí** (*Switch Foreground and Background Colors*) – (aktivace možná i klávesou **X**).

Nástroje pro **zobrazení**:

- **Standardní zobrazení** (*Standard Screen Mode*), **Na celou obrazovku s nabídkami** (*Full Screen with Menus Bar*) a **Na celou obrazovku** (*Full Screen Mode*) – slouží k různým provedením zobrazení; vše s aktivační klávesou **F**.

Některé z výše uvedených nástrojů obsahuje pouze verze **Extended**, proto je v nabídce svého Photoshopu nemusíte mít k dispozici.

1.5 Práce s okny a panely

Okna programu a jednotlivé panely můžete různě zobrazovat, přesouvat a nastavovat, alespoň se základními možnostmi vás seznámí tato podkapitola.

1.5.1 Práce s panely

Skrytí a opětovné **zobrazení všech panelů** provedete klávesou **TAB**.

Volby panelu – v ovládacím pruhu panelu se (úplně vpravo) nachází ikonka nabídky panelu (viz obrázek 1.3; označeno jako **d**). Klepnutím na ni si zobrazíte možnosti práce s panelem (nabídka se, pochopitelně, liší podle panelu).

Konfigurační tlačítka panelu – některé panely (např. Panel nástrojů) obsahují i tzv. konfigurační tlačítka. Klepnete-li na ně, změníte velikost panelu – kupř. Panel nástrojů bude dvouřadový (viz obrázek 1.14, označeno elipsou vlevo nahoře).

Skrytí panelů – ve volbě panelu jsou příkazy **Zavřít** (*Close*) a **Zavřít skupinu záložek** (*Close Tab Group*), kterými můžete zavřít buď jeden panel nástrojů, nebo celou skupinu – viz obrázek 1.3. K zobrazení/skrytí panelů nástrojů slouží i nabídka **Okna** (*Window*).

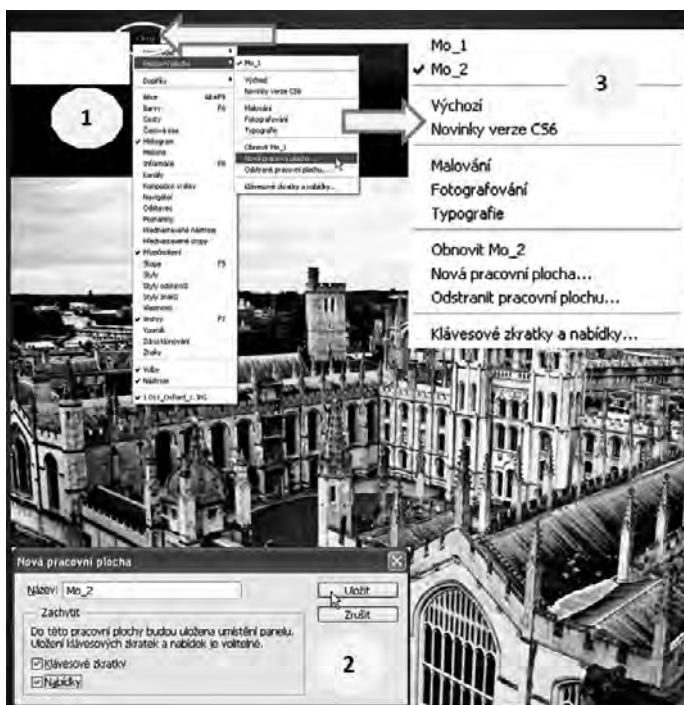
Panely můžete i **přesouvat** – tažením myši za titulkovou lištu panelu, nebo za tečkovanou část panelu jako je tomu u Panelu nástrojů (nahore pod dvojitou šipkou; viz obrázek 1.14).

1.5.2 Pracovní plocha

Jelikož pomocí nabídky **Okna** (*Window*) si můžete zobrazit potřebný počet oken na ploše, stejně jako si je můžete na ploše přetažením uspořádat, příp. pozměnit jejich velikost (a mnohá další nastavení), budete nejspíše rádi, když si takováto svá vlastní nastavení budete moci uložit a dále potom používat.

Uložení vlastního nastavení pracovní plochy potom provedete:

1. V nabídce **Okna** (*Window*) najedte na skupinu příkazů **Pracovní plocha** (*Workspace*) a zvolte příkaz **Nová pracovní plocha** (*New Workspace*) – viz obrázek 1.15.
2. V dialogovém okně **Nová pracovní plocha** (*New Workspace*) vepište název pracovní plocha do okénka **Název** (*Name*), přidejte k této pracovní ploše rozložení **klávesových zkratk** (*Keyboard Shortcuts*) i **nabídek** (*Menus*) a potvrďte klepnutím na tlačítko **Uložit** (*Save*).
3. Pokud se budete chtít příště k uložené pracovní ploše vrátit, stačí v nabídce **Okna** (*Window*) opět najet na skupinu **Pracovní plocha** (*Workspace*) a z ní vybrat odpovídající pracovní plochu. Aktivní pracovní plocha je označena „zatržítkem“.
4. Vaši uloženou pracovní plochu můžete vymazat příkazem **Odstranit pracovní plochu** (*Delete Workspace*) ze skupiny příkazů **Pracovní plocha** (*Workspace*) v nabídce **Okna** (*Window*) – viz obrázek 1.15.

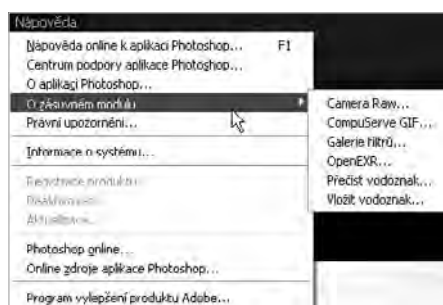

Obrázek 1.15: Nabídka Okna; skupina příkazů Pracovní plocha; příkaz Nová pracovní plocha¹⁸

1.6 Nápo věda

Program Adobe Photoshop CS6 poskytuje důkladně propracovanou nápovědu, kterou můžete používat, budete-li potřebovat více informací.

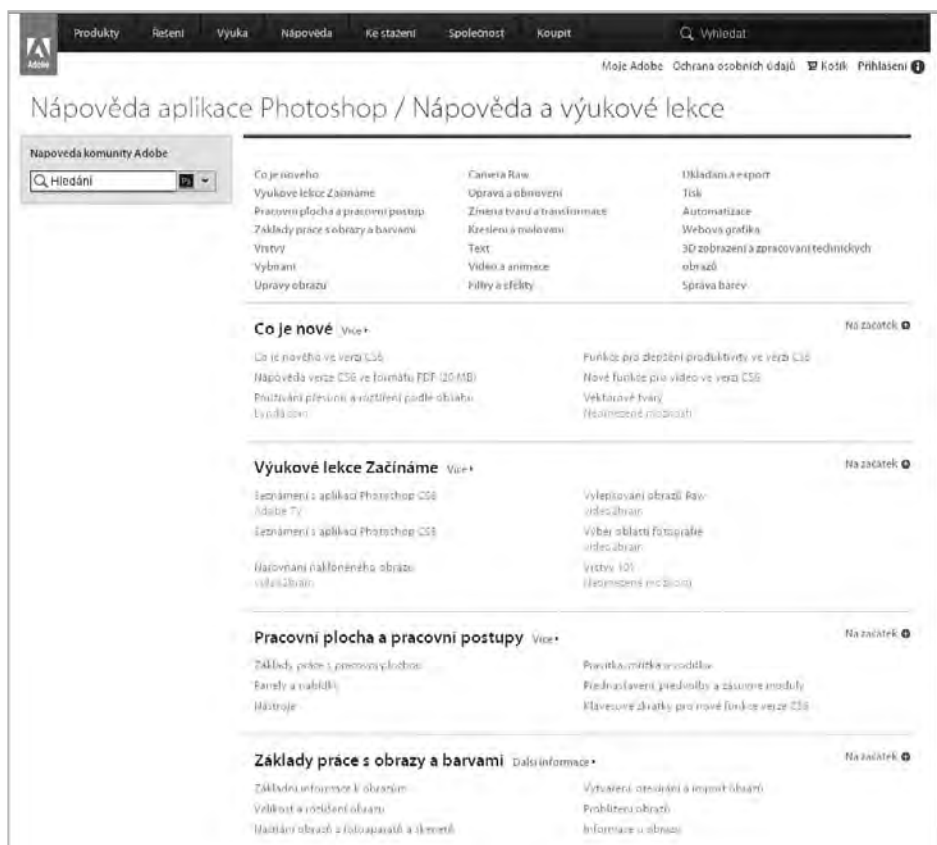
Nápovědu spouštíte jednak známou funkční klávesou **F1** a také pomocí nabídky **Nápověda** (Help) příkazem **Nápověda online k aplikaci Photoshop** (Photoshop Help Online) – viz obrázek 1.16.

Obrázek 1.16: Nabídka Nápo věda

Program otevře odpovídající webovou stránky firmy Adobe s nabídkou témat, ve kterých si již vyberete – viz obrázek 1.17. Klepnutím na zvolený tematický celek se vám potom otevírá další stránka s vysvětlením problému.

¹⁸ Oxford, England.

Obrázek 1.17: Nápověda Photoshopu (online) a nabídka témat

Samozřejmě je také hledací okénko (viz obrázek 1.17; vlevo nahoře), do kterého můžete vepsat text a potom si pomocí tlačítka s lupou nechat najít odpověď.

Nápovědu k programu si můžete také stáhnout a uložit do počítače ve formě souboru PDF – k tomu účelu slouží odkaz **Nápověda verze CS6 ve formátu PDF (CS6 Help PDF)** – opět viz obrázek 1.17; v sekci **Co je nové** (*What's new*).

Součástí nápovědy jsou i výukové lekce pro program Photoshop CS6 – tzv. videotutoriály, čili lekce Photoshopu ve video provedení¹⁹ (bohužel (?) jsou v anglickém jazyce).

¹⁹ Podobných videolekcí se dá na internetu najít opravdu hodně, stejně jako psaných návodů jak co udělat – stačí do vyhledávače zadat dotaz podobně jako: „Photoshop a co se chce dělat“. A aniž bychom chtěli vkládat reklamu, firma Landi (<http://www.landi.cz>) nabízí i DVD s návody jak provádět určité práce ve Photoshopu.

2.

Práce se soubory

Program Adobe Photoshop CS6 nabízí možnosti jak vytvářet nové soubory úplně od začátku (jakoby na prázdném, bílém „papíru“) či jak již vytvořené soubory (obrázky, zhotovené fotografie aj.) získávat a potom dále i zpracovávat.

2.1 Nový soubor

Potřebujete-li vytvořit úplně nový soubor, klepněte na nabídku **Soubor** (*File*), a v ní na příkaz **Nový** (*New*):

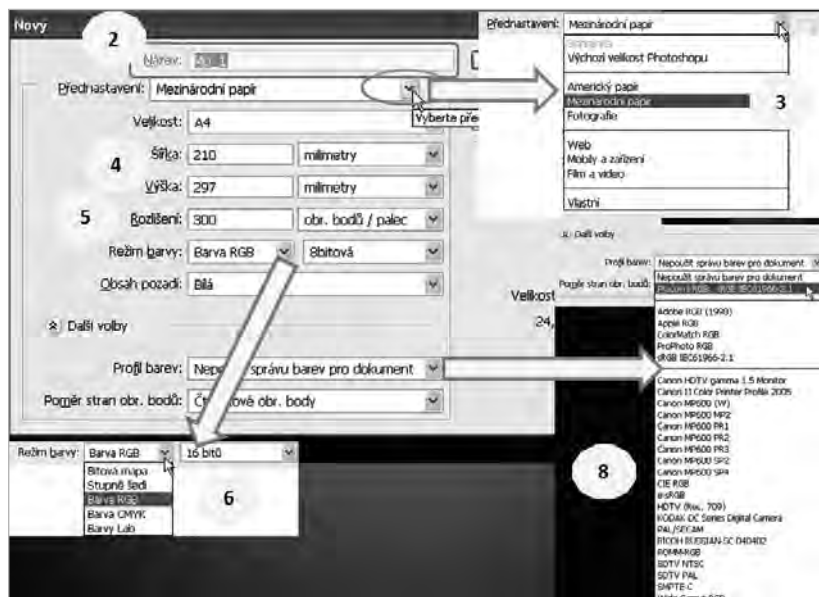
- Jako první krok vytvoříte prostor, se kterým potom budete dále pracovat, tedy v dialogovém okně **Nový** (*New*) – viz obrázek 2.1 – postupně zadávejte/vybírejte dále uvedené.
- Jméno souboru v políčku **Název** (*Name*).
- Pomocí šipky seznamu u políčka **Přednastavení** (*Preset*) vyberte jednu z nabízených možností. Vybírejte podle účelu použití vytvářeného souboru (viz obrázek 2.1), jednotlivé názvy jsou, myslím, dostatečně vypovídající, můžete si také zvolit **Vlastní** (*Custom*) a nastavit si formát dle vlastních představ. Podle zvoleného přednastavení potom vidíte i rozměry a další nastavení v okně níže.
- Konkrétní jednotky můžete zvolit i u rozměrů **Šířka** (*Width*) a **Výška** (*Height*): v praxi budete zřejmě nejčastěji používat cm (či mm) pro soubory určené k tisku a obrazové body (pixels) pro účely prezentací, výstupu na web apod.
- Podle účelu výstupu volíte i **Rozlišení** (*Resolution*): pro **tisk** bude zapotřebí rozlišení **300 dpi**, pro **webovou grafiku** dostačuje **72 dpi**.
- Důležité je i určit **Režim barvy** (*Color Mode*): **RGB** využijete opět pro grafiku (např. pro web) a **CMYK** bude zejména pro (budoucí) tisk. Určete taktéž i barevnou hloubku:
 - a) 8bitová (nejčastěji);
 - b) **16 bitů** (vhodná z hlediska kvality obrázků) – viz obrázek 2.1;
 - c) 32 bity (není příliš podporována).
- **Obsah pozadí** (*Background Contents*) – políčko pro volbu barvy pozadí; ta není až tak důležitá, zvolte některou z nabídky.
- Pomocí tlačítka se šipkami otevřete i **Další volby** (*Advanced*). Zde je důležitější volbou **Profil barev** (*Color Profile*). Zde vyberte některý z přednastavených profilů barev, nejčastěji asi **Adobe RGB** či **sRGB**, příp. profil pro váš monitor či pro vaši tiskárnu (pokud se na ní bude tisknout – tyto profily se načítají s ovladači tiskárny) – viz obrázek 2.1.

Více se základním pojmy věnuje kapitola **Teorie a základní pojmy** (viz dále).

- V pravé části okna také vidíte informaci o tom, kolik (paměťového) prostoru bude váš soubor zabírat (jakou bude mít velikost v MB).

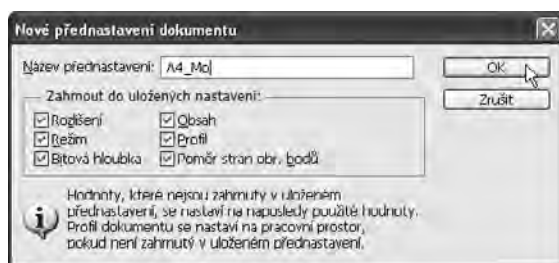
- Pokud budete vytvářet takovéto nové soubory častěji, vyplatí se vám si provedené nastavení uložit, a příště jenom vybrat u políčka **Přednastavení** (*Preset*). Klepněte tedy na tlačítko **Uložit přednastavení** (*Save Preset*) a pojmenujte si je (viz obrázek 2.2) a potvrďte tlačítkem **OK**.
- Pokud znovu klepnete na tlačítko **OK**, otevře se vám nový prázdný soubor.

Obrázek 2.1: Okno Nový soubor

Nový soubor vytvoříte i klávesovou kombinací **CTRL+N**.

Obrázek 2.2: Okno Nové přednastavení dokumentu

Velikost souboru lze vidět i ve stavovém řádku – pokud v levé spodní části stavového řádku klepnete na šipku seznamu a z nabídky vyberete příkaz **Rozměry dokumentu** (*Documents Sizes*), potom v okénku stavového řádku budou vidět zvolené rozměry fotografie (viz obrázek 2.3).

Obrázek 2.3: Stavový řádek, zobrazení rozměrů souboru

2.2 Uložení souboru

Vytvářené soubory je nutné ukládat. Pro ukládání můžete použít buď nabídku **Soubor** (File) nebo patřičné klávesové kombinace (viz obrázek 2.4).

Obrázek 2.4: Nabídka Soubor

2.2.1 První uložení souboru

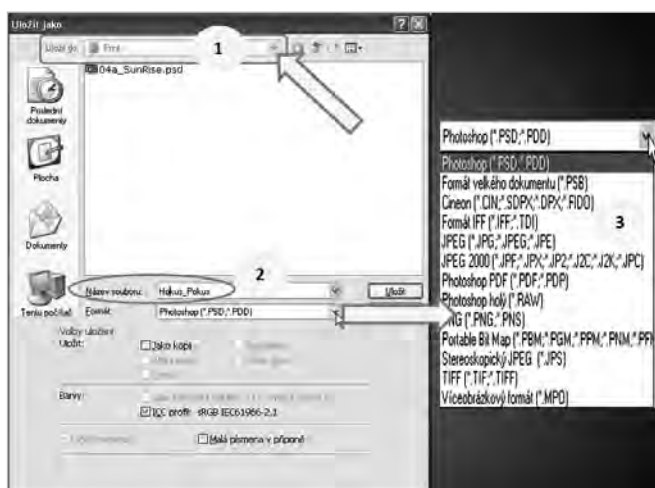
Nový (prázdný) obrázek vytvoříte klepnutím na tlačítko **OK** (viz dříve) a musíte ho, samozřejmě, uložit – k tomu slouží příkaz **Uložit jako** (Save As) z nabídky **Soubor** (File).

Příkaz **Uložit jako** (Save As) zadáte i kombinací kláves **SHIFT+CTRL+S** – viz obrázek 2.4.

V dialogovém okně **Uložit jako** (Save As) – viz obrázek 2.5, které se otevřelo po zadání stejnojmenného příkazu, potom zadejte:

■ **Složku**, do které se budou soubory ukládat – použijte šipku seznamu u políčka **Uložit do** (Save in).

Obrázek 2.5: Okno Uložit jako